

MØTEINNKALLING

Formannskapet

Sted: Rakkestad Kulturhus, Formannskapssalen
Dato: 24.4.2013
Tid: 09.00

SAKSLISTE

Saksnr.	Tittel
15/13	13/834 GODKJENNING AV PROTOKOLL - FORMANNSKAPET 27.2.2013
16/13	13/709 EVALUERING - REGLEMENT FOR GODTGJØRELSE TIL FOLKEVALGTE
17/13	13/822 EIERSKAPSMELDING - RAKKESTAD ENERGI AS
18/13	13/823 EIERSKAPSMELDING - RAKKESTAD FLYPLASS AS

Eventuelt forfall meldes til Servicekontoret tlf. 69 22 55 00

Varamedlemmer møter etter nærmere avtale.

Rakkestad, 17. april 2013

Ellen Solbrække (s)
Ordfører

15-13 GODKJENNING AV PROTOKOLL - FORMANNSKAPET 27.2.2013

Saksbehandler: May-Britt Lunde Nordli
Arkivsaksnr.: 13/834

Arkiv: **033**

Saksnr.: Utvalg
15/13 Formannskapet

Møtedato
24.4.2013

Rådmannens forslag til vedtak

Møteprotokoll – Formannskapet den 27.2.2013 godkjennes.

Vedlegg

Møteprotokoll 27.2.2013.

16-13 EVALUERING - REGLEMENT FOR GODTGJØRELSE TIL FOLKEVALGTE

Saksbehandler: May-Britt Lunde Nordli
 Arkivsaksnr.: 13/709

Arkiv: 080

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
16/13	Formannskapet	24.4.2013
/	Kommunestyret	

Rådmannens forslag til vedtak

Rakkestad kommunestyre vedtar revidert reglement for godtgjørelse til folkevalgte med følgende endringer:

1. Kontrollutvalgets leder tilstås telefongodtgjørelse på kr. 1 000,- pr. år.
2. Møtegodtgjørelse for medlemmer i bruker- og interesseutvalg økes til kr. 800,-.

Vedlegg

1. Utkast til revidert reglement for godtgjørelse til folkevalgte.

Bakgrunn

Rakkestad kommunestyre behandlet sak om *Politisk organisering – gjeldende fra kommunestyreperioden 2011-2015* i sak 32/11, herunder ble nytt reglement for godtgjørelse til folkevalgte for perioden vedtatt. En komité nedsatt av formannskapet la frem forslag til størrelse på godtgjøring til folkevalgte med noen endringer til rådmannens forslag. Komiteens forslag ble vedtatt. Det ble samtidig vedtatt at reglementet skulle evalueres hvert 2. år.

Hjemmel

Kommunelovens § 41 Dekning av utgifter og økonomisk tap og § 42 Arbeidsgodtgjøring.

Andre faktaopplysninger

Reglementet er forvaltet i perioden 1.10.2011 - 31.3.2013. Det er utbetalt godtgjøringer 3 ganger pr. år – april, august og desember. Det er avholdt flere møter enn planlagt og budsjettert.

Økonomi

Utbetalt ordinær møtegodtgjørelse og fast godtgjørelse 2012 utgjør kr. 995 000,-. I tillegg kom godtgjørelse til heldagspolitikere, telefongodtgjørelse, kjøregodtgjørelse og tapt arbeidsfortjeneste på til sammen kr. 930 000,-. Regnskapet for 2012 viste ett merforbruk på kr. 275 000,-.

Forutsatt at møteplan følges antas budsjettet på 1,8 mill for 2013 å være tilstrekkelig.

Vedtatt endringsforslag om fast godtgjørelse og økte satser i 2011 antas å utgjøre ca. kr. 360 000,- pr. år. Budsjettet er justert innenfor rammen til Kommunikasjon og service.

Administrasjonens vurdering

Reglementet har i hovedsak vært tilfredsstillende å praktisere, men noen punkter foreslås korrigert.

Det er en utfordring og registrere møtedeltagelse i møter som ikke er oppført på fast møteplan. Det henvises til pkt. 9.4 at der møtesekretær ikke er tilstede på møte må vedkommende folkevalgt representant selv melde sitt krav på fastsatt skjema.

Navn på *utvalg* er endret i perioden og er korrigert i reglementet.

Kontrollutvalgets leder er ikke satt opp med telefongodtgjørelse, denne er nå lagt inn i reglementet (pkt. 6)

Ledergodtgjørelse og medlemsgodtgjørelse på bruker- og interesseutvalg virker noe skjevt fordelt – henholdsvis kr. 1.200,- og kr. 400,-. Godtgjørelsen for medlemmer foreslås økt til kr. 800,- (pkt. 3.6)

Jf. pkt. 9.1 skal avregning for representantenes møtegodtgjørelse spesifiseres, dette er ikke gjennomført tilfredsstillende, men en løsning vil bli utarbeidet.

For øvrig foreslås ingen flere endringer i reglementet.

17-13 EIERSKAPSMELDING - RAKKESTAD ENERGI AS

Saksbehandler: Alf Thode Skog
Arkivsaksnr.: 13/822

Arkiv: **027**

Saksnr.: Utvalg
17/13 Formannskapet
/ Kommunestyret

Møtedato
24.4.2013

Rådmannens forslag til vedtak

Rakkestad kommunestyre vedtar «Eierskapsmelding – Rakkestad Energi AS».

Vedlegg

1. Rakkestad Energi AS – Årsberetning og regnskap 2012.
2. Rådmannens forslag til eierskapsmelding for Rakkestad Energi AS 2012.
3. Eiendoms- og eiendelsutvalget – Delrapport nr. 1 – «Eiendomsstrategi».

Bakgrunn

Rådmannens viser til vedlegg nr. 2 – «Eierskapsmelding – Rakkestad Energi AS».

18-13 EIERSKAPSMELDING - RAKKESTAD FLYPLASS AS

Saksbehandler: Alf Thode Skog
Arkivsaksnr.: 13/823

Arkiv: 027

Saksnr.: Utvalg
18/13 Formannskapet
/ Kommunestyret

Møtedato
24.4.2013

Rådmannens forslag til vedtak

Rakkestad kommunestyre vedtar «Eierskapsmelding – Rakkestad Flyplass AS».

Vedlegg

1. Rakkestad Flyplass AS – Årsberetning og regnskap 2012.
2. Rådmannens forslag til eierskapsmelding for Rakkestad Flyplass AS 2012.
3. Eiendoms- og eiendelsutvalget – Delrapport nr. 1 – «Eiendomsstrategi».

Bakgrunn

Rådmannen viser til vedlegg nr. 2 – «Eierskapsmelding – Rakkestad Flyplass AS».

Reglement for godtgjørelse til folkevalgte

Saksnr. 13/709   Journal nr. 5060/13   Arkiv 080   Dato 05.04.2013

Vedtatt i Kommunestyret, dato ....., sak .....

RAKKESTAD

mangfold og samhold

1 Ordfører

Rakkestad kommune har ordfører på heltid. Ordførerens godtgjørelse settes til 95 % av stortingsrepresentantens godtgjørelse pr 1. januar i det enkelte år. Godtgjørelsen skal dekke alle oppdrag ordføreren utfører for kommunen.

Godtgjørelsen gis som lønn og gir rett til feriepenger etter vanlige regler.

Rakkestad kommune dekker utgifter til ordføreres mobiltelefon. Ordningen beskattes etter gjeldende regler.

Ordføreren får dekket skyss-/reiseutgifter i henhold til KS reiseregulativ ved innlevering av reiseregning. Dette gjelder også kjøring innen tjenesteområdet.

Ordføreren skal være innmeldt i kommunens pensjonsordning for folkevalgte.

Ordfører tilstås ingen godtgjørelse i tillegg i de tilfeller ordfører tiltrer som leder av et utvalg.

Ordfører som etter nyvalg ikke fortsetter i vervet, tilkommer den faste godtgjørelsen etter dette punkts første ledd i 1,5 måned etter valgperiodens utløp.

Dersom vedkommende ikke har lønns-/næringsinntekt etter valgperiodens opphør, tilstås godtgjørelse i inntil 3 måneder utover valgperioden.

2 Varaordfører

Varaordføreres godtgjørelse settes til 11 % av ordførerens godtgjørelse. Godtgjørelsen inkluderer møter i formannskap og kommunestyre, samt representasjonsoppgaver som varaordfører utfører for Rakkestad kommune.

Når varaordføreren trer inn i ordførerens funksjoner under ferier og annet langtidsfravær (over én uke eller mer), oppebærer varaordfører samme godtgjørelse som ordføreren. Varaordføreren faste godtgjøring avkortes tilsvarende.

Varaordførers telefongodtgjørelse er den samme som for formannskapets medlemmer for øvrig.

Varaordfører tilstås ingen godtgjørelse i tillegg i de tilfeller varaordfører tiltrer som leder av et utvalg.

3 Møtegodtgjørelse for medlemmer

3.1 Kommunestyrets medlemmer/varamedlemmer (unntatt ordfører og varaordfører) gis en møtegodtgjørelse på kr 1 200,- pr kommunestyremøte de deltar i.

- 3.2 Formannskapetets medlemmer/varamedlemmer (unntatt ordfører og varaordfører) gis en møtegodtgjørelse på kr 1 200,- pr formannskapsmøte de deltar i. Medlemmene gis i tillegg en fast godtgjørelse på kr 30 000,- pr år.

Dersom et medlems fravær i løpet av hvert halvår overstiger 1/3 av møtene, bortfaller det faste godtgjøringen og det gis kun møtegodtgjøring pr. møte vedkommende har deltatt.

- 3.3 Heldagsmøter (over 4 timer) som kurs, konferanser, temamøter m.v. for formannskapetets medlemmer gis en godtgjørelse på kr 2 000 pr dag.
- 3.4 Medlemmer/varamedlemmer Kultur- og oppvekstutvalget, Helse- og omsorgsutvalget, Teknikk-, miljø- og landbruksutvalget, Arbeidsmiljøutvalget, Fast byggekomité og Kontrollutvalget gis en godtgjørelse på kr 800,- pr utvalgsmøte de deltar i.
- 3.5 Heldagsmøter (over 4 timer) som kurs, konferanser, temamøter mv for medlemmer av utvalg nevnt i punkt 3.1 og 3.4, gis en godtgjørelse på kr 1 500 pr. dag.
- 3.6 Medlemmer/varamedlemmer i bruker- og interesseutvalg samt andre politisk oppnevnte nemnder og råd gis en møtegodtgjørelse på kr 800,- pr møte de deltar i.

Medlemmer i prosjektgrupper, komiteer eller andre ad hoc-utvalg med avgrenset funksjonstid - også når medlemmet er valgt som representant fra kommunestyre, formannskap eller et utvalg – gis en møtegodtgjørelse på kr. 800 pr. møte de deltar i.

Evt. heldagsmøter (over 4 timer) gis en godtgjørelse på kr 1 500 pr dag.

- 3.7 Kommunens valgte eierrepresentant i generalforsamling og representantskap IKS og lignende (med unntak av når vervet dekkes av ordfører) gis en møtegodtgjørelse på kr 1 200,- pr møte de deltar i. Dersom selskapet selv dekker møtegodtgjørelsen gis det godtgjørelse i henhold til selskapets vedtekter.

4 Ledergodtgjørelse

- 4.1 Leder av Kultur- og oppvekstutvalget, Helse- og omsorgsutvalget, Teknikk-, miljø- og landbruksutvalget, Arbeidsmiljøutvalget, Fast byggekomité og Kontrollutvalget gis en møtegodtgjørelse på kr 1 200 pr møte de deltar i.

Leder gis i tillegg en fast godtgjørelse på kr 10 000 pr år.

Dersom en leders fravær i løpet av hvert halvår overstiger 1/3 av møtene, bortfaller det faste godtgjøringen og det gis kun møtegodtgjøring pr. møte vedkommende har deltatt.

- 4.2 Leder for andre kommunale utvalg, styrer og råd gis en godtgjørelse på kr 1 200,- pr møte de deltar i.

- 4.3 Heldagsmøter (over 4 timer) som kurs, konferanser, temamøter mv for ledere av utvalg nevnt i punkt 4.1, gis en godtgjørelse på kr 2 000 pr. dag når oppmøtet er i kraft av leder av utvalget.

5 Tapt arbeidsfortjeneste

Alle folkevalgte har krav på å få dekt tapt arbeidsfortjeneste som følge av verv i Rakkestad kommune, det være seg i forbindelse med formelle møter eller andre oppdrag som folkevalgt.

- 5.1 Ulegitimert tapt arbeidsfortjeneste tilkjennes kommunale folkevalgte med kr 150,- pr time inntil 8 timer pr dag. Påbegynt time regnes som en time.
- 5.2 Legitimert tapt arbeidsfortjeneste inkludert feriepenge, dekkes ved erklæring fra arbeidsgiver. Selvstendig næringsdrivende/oppdragstaker må fremlegge regning fra stedfortreder eller lønnsfastsetting fra ligningskontoret.
- 5.3 Legitimert omsorgsarbeid dekkes med kr 70,- pr time inntil 8 timer pr dag. Påbegynt time regnes som en time.
- 5.4 Erstatning om tapt arbeidsfortjeneste eller omsorgsarbeid må fremsettes av den kravet gjelder. Kravet skal være spesifisert på det enkelte møte/oppdrag.

6 Telefongodtgjørelse

Formannskapetets medlemmer og utvalgsleder for Kultur- og oppvekstutvalget, Helse- og omsorgsutvalget, Teknikk-, miljø- og landbruksutvalget, Arbeidsmiljøutvalget, Fast byggekomité og Kontrollutvalget tilstås kr 1 000,- pr år i telefongodtgjørelse. Denne godtgjørelsen innberettes.

7 Skyssgodtgjørelse

- 7.1 Det gis skyssgodtgjørelse til kommunale møter, befaringer o.l etter satsene i Kommunenes reiseregulativ. Utgangspunktet for reisen er folkevalgtes bolig og det utbetales reisegodtgjørelse når det er mer enn 3 km fra boligen til møtestedet (en vei)
- 7.2 Studenter som oppholder seg utenfor Rakkestad kommune, får dessuten dekket utgifter til partienes gruppemøter i tilknytning til kommunestyremøtene, etter følgende regler:
- 7.1.1 Kommunen refunderer reiseutgifter etter billigste reisemåte og begrenset oppad til en reiseavstand på 10 mil (en vei)
- 7.1.2 Krav om dekning av reiseutgifter fremsettes på eget skjema.

7.1.3 Gruppeleder bekrefter deltagelse på gruppemøtene.

8 Partistøtte

Rakkestad kommune gir årlig støtte til politiske partier med representanter i kommunestyret.

Støtten gis i form av:

- Gruppestøtte (likt kronebeløp pr kommunestyregruppe)
- Representantstøtte (likt kronebeløp pr kommunestyrerepresentant)

I forbindelse med kommunestyrets budsjettbehandling hvert år fastsettes partistøtten ved hjelp av KPI-indeksen.

I det året et er kommunestyrevalg, utbetales støtte for 3 kvartaler etter valgresultatet for det sittende kommunestyre, og støtten for siste kvartal etter valgresultatet for det "nye" kommunestyret.

9 Diverse bestemmelser

9.1 Møte- og skyssgodtgjørelse utbetales 3 ganger pr år – april, august og desember på bakgrunn av registrering av oppmøte i protokoller eller fastsatt skjema.

Avregning for representantenes møtegodtgjørelse skal spesifiseres.

9.2 Møter hvor formannskap utgjør et annet organ som for eksempel. klagenemd, valgstyre m.v. anses som ett møte når møtene avholdes samme dag som formannskapsmøte. Det samme gjelder for andre utvalg med personidentiske medlemmer.

9.3 Offentlig ansatte som deltar på møtene i kraft av sin stilling, tilkommer ikke møtegodtgjørelse.

9.4 Politisk sekretariat er ansvarlig for at den godtgjøringen som de folkevalgte er berettiget til, blir klargjort for anvisning.

Ved deltagelse på møter der sekretær ikke er tilstede, må vedkommende folkevalgte representant selv melde sitt krav til kommunens administrasjon på fastsatt skjema.

9.5. Reglement for godtgjørelse til folkevalgte evalueres hvert 2. år.

10 Fortolkning

Fortolkningsspørsmål vedrørende dette reglement avgjøres av formannskapet.

Til: Styret i Rakkestad Energi AS

21.3.2012

Sak 1/13 Årsberetning og Regnskap 2012

Regnskapet for 2012 viser et driftsresultat på 5,2 mill. kroner. Netto finans medførte inntekter på 0,4 mill. kroner. Skattekostnaden for 2012 ble på 1,6 mill. kroner, og det gjenstår da til disposisjon for styret 4,0 mill. kroner.

Driftsinntekter ble på totalt 72,9 mill. kroner mot tilsvarende 68,5 mill. kroner i 2011. Dette er nesten som budsjettet for året. Strømsalg kom ut lavere enn budsjettet på grunn av lavere kraftpris. Installasjon og arbeid for andre hadde en høyere omsetning enn budsjettet.

Samlede driftskostnader beløpte seg til 67,6 mill. kroner motsvarende 61,9 mill. kroner i 2011 og budsjett på 68,6 mill. kr. Hovedtrekk er innsparing på overføringstjenester og nettap. Noe over budsjett på vareforbruk (installasjon/arbeid for andre) og personalkostnader. Andre driftskostnader og ordinære avskrivninger er som budsjettet. Goodwill er nedskrevet med 1 mill. kr i 2012.

Nettdelen:

Inntektsrammen har utviklet seg som vedlagt:

Inntektsramme					
	Vedtak 2012	Bud 2012	Vedtak 2011	Bud 2011	Vedtak 2010
<i>Alle tall i 1.000kr.</i>	Regnskap	Bud/varsel	Regnskap	Bud/varsel	Regnskap
NVE RAMME	20 976	22 401	23 306	23 839	27 456
Ordinær Kile	-312	-270	-450	-517	-263
SUM NVE RAMME	20 664	22 131	22 856	23 322	27 193
Kjøp av overføringstjenester	7 062	9 000	9 731	8 600	10 122
Eiendomsskatt	301				
Avvik avskrivninger og avkastning	130	447	421	0	-241
SUM TILLATT INNTEKT	28 157	31 578	33 008	31 922	37 074
Salg overføringstjenester	34 077	33 300	32 639	33 300	39 175
Andre nettinntekter	195	194	206	194	347
SUM NETTINNTEKTER	34 272	33 494	32 845	33 494	39 522
Mer-mindreinntekt	6 115	1 916	-163	1 572	2 448
Rentesats	1,55 %	4,65 %	5,3 %	2,5 %	1,9 %
Renter	52	50	8	25	-8
Korrigering 1997-2001					
Saldo mer-/mindre inntekt 31.12.	6 369	2 169	254	1 989	417
Saldo renter mer-/mindre inntekt 31.12	60	58	8	25	0
Sum	6 429	2 228	262	2 014	417

Driftsinntektene for Nettdelen er på 30,1 mill. kroner i 2012 mot tilsvarende 35,4 mill. kroner i 2011. Med årets **merinntekt** på 6,1 mill. kroner har selskapet nå en balanseført merinntekt på 6,4 mill. kroner inkludert renter ved årets utgang. Nettdelen har et driftsresultat på 1,1 mill. som er som budsjettet for året.

Arbeid for andre:

Arbeid for andre har en omsetning på 5,3 mill. kroner mot budsjett på 3,7 mill. kroner og fjoråret med 4,1 mill. kroner. Det har vært økt fokus på utleie ut fra redusert inntektsramme. Området når et driftsresultat på 1,2 mill. kroner mot budsjett på 0,6 mill. kroner.

Strømsalg:

Vi nådde nesten målet på 2 000 kunder i løpet av 2012. Omsetningen endte på 8,7 mill. kr. mot budsjett på 12,3 mill. kr. Redusert omsetning skyldes lavere kraftpris i løpet av året. Resultatmessig ligger området noe over budsjett på 0,6 mill. kroner for året.

Installasjon:

Installasjonsavdelingen økte driftsinntektene ytterligere etter oppkjøpet av Ringstad Elektro AS til 28,8 mill. kroner mot budsjett på 24,5 mill. kroner. Økt aktivitet medførte økt varekjøp og personalkostnader. Avdelingen oppnådde et driftsresultat som budsjettert på 2,3 mill. kroner.

Investeringer og finansiering:

Totale investeringer i varige driftsmidler ble på 4,9 mill. kroner i 2012. I tillegg kommer goodwill investering utbetalt med 1 mill. kroner for året. Dette er samlet litt under budsjett på 6,4 mill. kroner for året. Det er investert som budsjettert i nettet, men utskifting av målere er utsatt.

Det er i tillegg finansiert investeringer med anleggsbidrag på samlet 1,2 mill. kroner.

Forslag til vedtak:

Styret vedtar ovenfor generalforsamlingen fremlagte årsberetning og årsregnskap for 2012. Årsberetning og årsregnskap legges fram for ordinær generalforsamling.

Årets overskudd	kr.	4 010 000
Styrets forslag til utbytte	kr.	4 500 000
Overført fra egenkapital	kr.	490 000

Styrets vedtak:

Styret vedtar ovenfor generalforsamlingen fremlagte årsberetning og årsregnskap for 2012. Årsberetning og årsregnskap legges fram for ordinær generalforsamling.

Årets overskudd	kr.	4 010 000
Styrets forslag til utbytte	kr.	4 500 000
Overført fra egenkapital	kr.	490 000

Vedlegg:

1. Årsberetning og regnskap 2012
2. Oversikt pr område
3. Nøkkeltall

Arbeid for andre:

Arbeid for andre har en omsetning på 5,3 mill. kroner mot budsjett på 3,7 mill. kroner og fjoråret med 4,1 mill. kroner. Det har vært økt fokus på utleie ut fra redusert inntektsramme. Området når et driftsresultat på 1,2 mill. kroner mot budsjett på 0,6 mill. kroner.

Strømsalg:

Vi nådde nesten målet på 2 000 kunder i løpet av 2012. Omsetningen endte på 8,7 mill. kr. mot budsjett på 12,3 mill. kr. Redusert omsetning skyldes lavere kraftpris i løpet av året. Resultatmessig ligger området noe over budsjett på 0,6 mill. kroner for året.

Installasjon:

Installasjonsavdelingen økte driftsinntektene ytterligere etter oppkjøpet av Ringstad Elektro AS til 28,8 mill. kroner mot budsjett på 24,5 mill. kroner. Økt aktivitet medførte økt varekjøp og personalkostnader. Avdelingen oppnådde et driftsresultat som budsjettert på 2,3 mill. kroner.

Investeringer og finansiering:

Totale investeringer i varige driftsmidler ble på 4,9 mill. kroner i 2012. I tillegg kommer goodwill investering utbetalt med 1 mill. kroner for året. Dette er samlet litt under budsjett på 6,4 mill. kroner for året. Det er investert som budsjettert i nettet, men utskifting av målere er utsatt.

Det er i tillegg finansiert investeringer med anleggsbidrag på samlet 1,2 mill. kroner.

Forslag til vedtak:

Styret vedtar ovenfor generalforsamlingen fremlagte årsberetning og årsregnskap for 2012. Årsberetning og årsregnskap legges fram for ordinær generalforsamling.

Årets overskudd	kr.	4 010 000
Styrets forslag til utbytte	kr.	4 500 000
Overført fra egenkapital	kr.	490 000

Styrets vedtak:

Styret vedtar ovenfor generalforsamlingen fremlagte årsberetning og årsregnskap for 2012. Årsberetning og årsregnskap legges fram for ordinær generalforsamling.

Årets overskudd	kr.	4 010 000
Styrets forslag til utbytte	kr.	4 500 000
Overført fra egenkapital	kr.	490 000

Vedlegg:

1. Årsberetning og regnskap 2012
2. Oversikt pr område
3. Nøkkeltall

EIERSKAPSMELDING - RAKKESTAD ENERGI AS

Grunnlag:

Rakkestad kommunestyre vedtok for fem år siden en «Eierskapsstrategi» - for i hovedtrekk aksjeselskaper som kommunen har eierinteresser i. Om grunnlaget for «Eierskapsstrategi», heter det i kommunestyresak nr. 50/08:

Rakkestad kommunes utfordringer i forhold til eierskap i private rettssubjekter, knytter seg først og fremst til aksjeselskaper. Det finnes også enkelte stiftelser (legater) og interkommunale selskaper hvor problemstillingen oppstår, men de er av en slik karakter at de ikke er aktuelle for vårt formål.

Eierskapsstrategi kan derfor konsentreres om aksjeselskaper.

Eiendoms- og eiendelsprosjektet har i stor utstrekning benyttet KS Eierforum «Anbefaling om eierskap, selskapsledelse og kontroll av kommunalt/fylkeskommunalt eide selskaper og foretak.» som grunnlag for sine utredninger og anbefalinger i denne rapporten.

Det blir lagt opp til at kommunestyret prinsipielt fastsetter et styringsdokument – en eierskapsstrategi – for kommunens engasjement i aksjeselskaper. På basis av de reguleringer og rammer som her er fastsatt, legger rådmannen innen 30. juni hvert år fram en Eiermelding til politisk behandling. Først og fremst gjelder den for de selskaper som kommunen har gått inn i egenskap av rollen som samfunnsbygger/samfunnsutvikler og/eller næringsutvikler, og mer unntaksvis på grunnlag av funksjonen som forvaltningsorgan, tjenesteyter eller planmyndighet.

For eierskap som ikke faller inn under punkt 3 i styringsdokumentet (Hvilke selskaper er omfattet), skal kommunen to ganger pr. valgperiode evaluere sitt engasjement. Første gang er i 2009.

De vurderinger som ifølge eierskapsdokumentet skal gjøres hvert år (ved behandlingen av eierskapsmeldingen) er:

- 1- Gjennomgang av vedtekter – spesielt at selskapenes formål er i samsvar med kommunens forutsetninger for eierskapet – jf. Punktet «Formål» i styringsdokumentet.*
- 2- Organiseringen av selskapene.*
- 3- At selskapenes virksomhet – ifølge årsmeldingen/årsrapporten, årsplaner og langtidsplaner – bidrar til å realisere kommunens målsetting med eierskapet.*

I sammenheng med disse vurderingene, kan Rakkestad kommune hente inn en rapport fra kommunalt nominerte styremedlemmer.

4- Resultatvurderinger

Brutto formuessituasjon og netto formuessituasjon (Brutto formue fratrukket gjeld).

5- Risikobetraktninger knyttet til eierskapet i og driften og utviklingen av selskapet.

6- Utbyttepolitikk og –krav.

7- Eierkontroll/eiersituasjon – minoritetseier, majoritetseier og negativt flertall.

Kritiske eierposisjoner:

- < 10 prosent – Eier(e) med totalt < 10 prosent eierskap kan bli innløst av dominerende eier (90 prosent) eierskap.
- 33 prosent – Negativt flertall (Kan sperre for vedtektsendringer).
- < 50 prosent – Majoritetseier (Eierkontroll i selskapet).
- 67 prosent – Positivt flertall (Kan beslutte vedtektsendringer ensidig).
- 90 prosent – Dominerende eier (Kan løse inn eiere med totalt < 10 prosent eierskap). Gjelder børsnoterte selskaper.

Med en eierskapsvurdering og –oppfølging som det nå blir lagt opp til, mener eiendoms- og eiendelsprosjektet at Rakkestad kommune oppnår:

- A- En mer bevisst/gjennomtenkt strategi for sine eierskap i aksjeselskaper.
- B- At det kontinuerlig blir fulgt opp at selskapene oppfyller sine formål.
- C- At organiseringen samsvarer med eiernes preferanser.
- D- At virksomheten i relasjon til så vel årsrapporter/årsmeldinger og planer er i pakt med målsettingene.
- E- At risiko, resultat og formuessituasjon er forsvarlig og under kontroll.
- F- At avkastning på investeringer er i overensstemmelse med forventninger og krav.
- G- At kommunen har tilfredsstillende/adekvat eierkontroll i det enkelte selskap.

Gjennomgang av vedtekter – særlig at selskapenes formål er i samsvar med kommunens forutsetninger for eierskapet – jf. Punktet «Formål» i styringsdokumentet:

Om «Formål» heter det i styringsdokumentet:

Rakkestad kommunes formål er å være forvaltningsorgan, tjenesteyter, planmyndighet, samfunnsbygger/samfunnsutvikler og næringsutvikler på sine områder i lokalsamfunnet.

Aksjeselskap er et virkemiddel for Rakkestad kommune i sin oppgaveløsning.

Rakkestad kommune gjør i tidsrommet 1. april – 30. juni hvert år vurderinger og beslutninger om eierskap i de selskaper som går fram av punkt 3 – «Hvilke selskaper er omfattet» - etter følgende dimensjoner:

Forvaltningsorgan,

Tjenesteyter,

Planmyndighet,

Samfunnsbygger/samfunnsutvikler,

Næringsutvikler.

Vurderinger etter de samme dimensjoner gjøres ved investeringer i nye selskaper.

Rakkestad kommune kan ikke være eier av og/eller investere i aksjeselskaper, uten at det er særskilt begrunnet i samfunnsbygger/samfunnsutvikler- og/eller næringsutviklerrollen. Hvis Rakkestad kommune skal engasjere seg i aksjeselskaper på basis av rollen som forvaltningsorgan, tjenesteyter eller planmyndighet, skal det være særskilt begrunnet.

Hvis eierskapet ikke faller inn under ett eller flere av punktene som nevnt i forrige avsnitt, skal det avvikles eller ikke etableres.

Rakkestad Energi AS' vedtekter sier om selskapets formål:

Selskapets virksomhet er å drive energiforsyning, herunder kjøp og salg av elektrisk kraft, samt eie og drive tekniske installasjoner som er anskaffet for å sikre nettdriften samt å drive nettvirksomhet.

Rådmannen vurderer at paragrafen er i samsvar med «Formål» ovenfor – jf. styringsdokumentet. Dog vises til framstillingen nedenfor.

Organiseringen av selskapet:

Rakkestad kommune eier 67 prosent og Hafslund ASA 33 prosent av Rakkestad Energi AS.

Rakkestad kommune har negativt flertall i energiverket, men eierne har underskrevet en avtale (aksjonæravtale) som i noen grad reduserer kommunens kontroll over selskapet. I de

tretten årene som er gått fra Hafslund ASA ervervet sin aksjepost, har det ikke utgjort noen alvorlig utfordring.

Rakkestad Energi AS er ledet av en daglig leder/administrerende direktør og avdelingsledere i henholdsvis driftsavdelingen, installasjonsavdelingen og økonomiavdelingen.

Selskapet har egne ansatte som utfører tilsyn, vakt og beredskap. Det er en bevisst strategi å ha nødvendig pålagt kompetanse i egen organisasjon.

Rakkestad Energi AS har knappe 40 ansatte.

I 2010 startet Rakkestad Energi AS på nytt opp med salg av strøm – i første rekke på det private markedet. Det skjer etter en strategi og profil som sikrer mot å minimere risiko for tap for selskapet på området.

Målet om 2 000 strømkunder ble nesten nådd i 2012. Omsetningen ble på 8,7 millioner kroner. Resultatet var noe over budsjett.

Rakkestad Energi AS kjøpte for et par år siden en elektro installasjon- og entreprenørbedrift og har på denne måte styrket sin posisjon på dette feltet vesentlig. Det gir omsetningsvekst og bidrag til selskapets resultat.

Investeringen er et ledd i selskapets utviklingsplan.

Rakkestad Energi AS planlegger ytterligere ekspansjon – for å bli en enda mere helhetlig entreprenøraktør på det ordinære markedet. Dette er prosesser som – for å redusere risiko og oppnå ønskede effekter – tar tid.

At selskapets virksomhet – ifølge årsmeldingen/årsrapporten, årsplaner og langtidsplaner – bidrar til å realisere kommunens målsetting med eierskapet.

I sammenheng med disse vurderingene, kan Rakkestad kommune hente inn en rapport fra kommunalt nominerte – og derav valgte – styrerepresentanter:

Sånn som rådmannen ser det, er grunnlaget for kommunalt engasjement i kraftbransjen ikke det samme som før dereguleringen av dette markedet på begynnelsen av nittitallet. Samtidig er nettselskapene ennå et sentralt element i samfunnets infrastruktur – slik at kommunalt eierskap i slike bedrifter fortsatt har stor gyldighet.

Utbytter i størrelsesorden ca. 3 millioner kroner pr. år (67 prosent eierskap) genererer en avkastning på kapital som det er vanskelig å oppnå ved alternative plasseringer uten å ta svært stor risiko – jf. tidligere vurderinger av fortsatt eierskap eller salg.

Nettvirksomheten er monopolisert og rammevilkårene er relativt gode. I de neste årene blir de enda litt bedre. Nettselskap er i dag sjelden til salgs – uten at det er knyttet til statlige rammer for Statsnetts og Statskrafts framtidige roller.

Rådmannen påpeker at kommunens finansielle interesse for eierskapet er stabil – slik at et fortsatt rimelig og stabilt utbytte – ca. 3 millioner kroner pr. år – naturlig nok er den største garanti for at kommunen bevarer sin eierandel i selskapet og sitt samfunnsøkonomiske og samfunnsmessige ansvar på kraftfeltet.

Utbytte-/resultatkravet realiseres med en moderat risikoprofil.

At Rakkestad Energi AS utvikler seg fra overveiende et nettselskap til langt mer en kombinert nett-, installasjons-, entreprenør- og strømsalgsaktør, kan gjøre at Rakkestad kommune på lengre sikt vurderer sitt eierskap – sin finansielle investering – på en annen måte. Fra rådmannens side er det ikke noe tema i dag.

Rakkestad Energi AS står overfor betydelige investeringer i sin infrastruktur fram til 2020. Det er i lokalsamfunnets interesse at disse blir gjennomført. Rakkestad kommune er sånn sett forberedt på å dempe sine utbytteforventninger i selskapet i noen år framover.

Utbytte blir hver høst eget tema i møtene mellom kommune- og selskapsledelsen.

Resultatvurderinger

Formuessituasjon – brutto så vel som netto formuessituasjon:

Rakkestad Energi AS er i dag et meget godt drevet selskap – der driften er nærmest fullt ut i samsvar med selskapets formål og Rakkestad kommunes forventninger til virksomheten som majoritetseier.

Rakkestad Energi AS er solid, og gir eierne en stabil og god avkastning på sine investeringer. I budsjett og økonomiplaner og egne møter med selskapsledelsen, definerer Rakkestad kommune sitt utbyttekrav. I 2014 – 2017 ligger det som et utgangspunkt på ca. 3 millioner kroner pr. år, men kommunen er på basis av energiverkets tunge samfunnsmessige investeringer, i en tid framover, forberedt på å dempe sine avkastningsforventninger en del.

Rakkestad Energi AS omsatte for ca. 73 millioner kroner og hadde et driftsresultat på ca. 5,2 millioner kroner – ca. 7,5 prosent rentabilitet – i 2012. Det er svært bra.

Selskapet er også meget solid finansiert.

Rekruttering til styret:

Rakkestad kommunes eierskap i Rakkestad Energi AS er først og fremst forretningsmessig motivert, men politisk og administrativt nivå er seg samtidig bevisst sitt samfunnsmessige ansvar på området.

Framover bør det derfor vektlegges i større grad å rekruttere «profesjonelle» medlemmer til styret fra kommunal side.

Rakkestad formannskap bør i sine rekker etablere en komite (tre medlemmer) – som grundig forbereder valg av kommunale styremedlemmer til energiverket for generalforsamlingen.

Ordføreren bør lede dette organet.

Dialog Rakkestad kommune – Rakkestad Energi AS:

Rakkestad kommune og Rakkestad Energi AS har fremdeles ingen formell dialogarena.

Mellom Rakkestad Energi AS sin styreleder og administrerende direktør og ordfører og rådmann er det systematisk og god kommunikasjon. Mer sporadisk er også formannskapet trukket inn.

Rakkestad kommune har ikke instruksjonsmyndighet overfor styret i selskapet, men kan instruere kommunens representanter i dette organet. Disse er aktører i styret som et kollegium.

Det betyr at kommunen må forholde seg til sin generalforsamlingsrepresentant – det vil si ordføreren – dersom det er et ønske om å signalisere eller instruere styret på ulike felt.

Rådmannen tar i den sammenheng opp sine tidligere anbefalinger:

Ordføreren tar innkallingen til generalforsamlingen opp til diskusjon i formannskapet – slik at det eksplisitt kan avlevere sine styringssignaler og instruksjoner før møtet (generalforsamlingen) avvikles.

Dette ivaretar i noen grad de behov som måtte være til stede.

Eierskapsstrategi - Delrapport nr. 1

Innledende

I møte 31.10.07 - sak nr. 58/07 - bestemte formannskapet å etablere et prosjekt, for å vurdere kommunens eiendoms- og eiendelsmasse og legge fram forslag til kommunestyret om tiltak (salg m.m.) knyttet til ulike aktiva. Til å lede prosjektet ble denne styringsgruppen oppnevnt:

Villy Tjerbo, leder,
Dagfinn Sætorp,
John Thune,
Øyvind Furuheim,
Hanne Bull Fladstad,
Vidar Storeheier (Innvalgt først i et senere formannskapsmøte),

Rådmannen ivaretar prosjektlederrollen.

Mandat

Om mandat for utredningen heter det i saksframlegget (formannskapssak nr. 58/07) blant annet:

Rakkestad kommune bør fra tid til annen på mer generelt grunnlag gjennomgå også sin eiendoms- og eiendelsmasse. Et betydelig element i forvaltningsvirksomheten er å se på eierskap til aktiva - hvilke ressurser som er bundet opp i dem, hvilke inntekter de gir og hvilke kostnader de genererer. I tillegg inngår i sånne prosesser å vurdere alternativ ressursanvendelse - idet det økonomisk og/eller på annen måte kan skape bedre resultater for kommunen.

Formannskapet sluttet seg enstemmig til disse vurderingene.

Målsetting

Rakkestad kommune har i 2002 - 2007 investert til sammen ca. 250 millioner kroner i blant annet skolebygg, sykehjem, omsorgsboliger og kommunaltekniske anlegg. Den største delen er finansiert av låneopptak, noe som gjør at den langsiktige gjelden var på hele 441,6 millioner kroner pr. 31.12.07. Netto lånegjeld utgjorde da kr. 50 296 pr. innbygger eller 212 prosent av brutto driftsinntekter. Det er høyest blant kommunene i Østfold, og det er heller ikke langt unna landstoppen.

Avdrag og renter av låneforpliktelsene belaster etter hvert driften tungt, og begrenser som sådan den kommunale handlefriheten sterkt i 2008 - 2011. Den økonomiske balansen er anstrengt og sårbar, og utsatt overfor all utgiftsvekst og/eller inntektssvikt.

Rakkestad kommune fokuserte i 2002 - 2007 primært på nye tiltak. Den kommende planperiode innebærer i så måte et epokeskifte - ved at utfordringene vil være rettet mot å opprettholde og utvikle forvaltningsvirksomhet og tjenesteytelser, og å stabilisere eller aller helst nedbetale langsiktig gjeld.

Hvis denne strategien ikke lykkes, kan Rakkestad kommune etter hvert få merkbare økonomiske utfordringer.

I budsjett 2008 og økonomiplan 2008 - 2011 tas det skritt i den nevnte retningen. Blant annet

skal langsiktig gjeld nedbetales ordinært med *kr. 30 000 000*, i tillegg til at realisasjon av eiendommer og eiendeler skal frigjøre *kr. 10 000 000* til samme formål.

På den basis som nevnt ovenfor har eiendoms- og eiendelsprosjektet operasjonalisert målsettingen slik at Rakkestad kommune - som et resultat blant annet av prosjektets virksomhet – skal frigjøre ca. *kr. 10 000 000* til ekstraordinære gjeldsavdrag og ca *kr. 15 000 000* til ulike investeringsformål innen utgangen av 2011.

I tidsangivelsen inngår prosjektets virksomhet, saksforberedelse, vedtak og til slutt gjennomføring av tiltak.

Delprosjekter

Eiendels- og eiendomsprosjektet er tildelt en omfattende oppgave, og for lettere å kunne oppfylle målsettinger er prosjektet oppdelt i delprosjekter:

- 1 - *Arealer,*
- 2 - *Boliger,*
- 3 - *Andre bygningseiendommer,*
- 4 - *Eierskap- og eierskapsdisposisjoner,*
- 5 - *Andre momenter.*

Ifølge milepælsplanen vil selve prosjektperioden være avsluttet ca. 01.07.09.

Rakkestad kommune er deleier i Bankgården Rakkestad AS. For en tid tilbake kunngjorde selskapet oppstart av reguleringsplan på sin eiendom i Rakkestad sentrum. Den er historisk svært viktig for Rakkestadsamfunnet, og blant annet på det grunnlaget ble tiltaket møtt med mange spørsmål og betydelig skepsis i flere miljøer lokalt. Også Østfold fylkeskommune og fylkesmannen i Østfold manet til varsomhet med hensyn til utbygging og utnyttelse av området.

I Rakkestad kommune ble det videre reagert på at styrelederen spesielt og selskapet generelt, ikke hadde tatt spørsmålet om utvikling av eiendommen og virksomheten opp med kommunen som en egen sak. Foruten å være den største eieren, er Rakkestad kommune i tillegg planmyndighet i lokalsamfunnet.

Rakkestad kommune ønsker helt grunnleggende at dens nominerte styremedlemmer skal forelegge og innhente kommunes synspunkter på spørsmål som er aktuelle/på dagsordenen, og orientere om utvikling og status på disse sakene underveis i valgperioden.

Dette er grunnlaget for at formannskapet ville at eiendoms- og eiendelsprosjektet skulle legge fram "*Eierskap- og eierskapsdisposisjoner*" som første delrapport. Den skulle framlegges 1. april 2008.

Delrapport nr. 1 - Eierskap- og eierskapsdisposisjoner

Rakkestad kommunes utfordringer i forhold til eierskap i private rettssubjekter, knytter seg først og fremst til aksjeselskaper. Det finnes også enkelte stiftelser (legater) og interkommunale selskaper hvor problemstillingen oppstår, men de er av en slik karakter at de ikke er aktuelle for vårt formål.

En eierskapsstrategi kan derfor konsentreres om aksjeselskaper.

Eiendoms- og eiendelsprosjektet har i stor utstrekning benyttet KS Eierforum "Anbefaling om eierskap, selskapsledelse og kontroll av kommunalt/fylkeskommunalt eide selskaper og foretak" som grunnlag for sine utredninger og anbefalinger i denne rapporten.

Det blir lagt opp til at kommunestyret prinsipielt fastsetter et styringsdokument - en eierskapsstrategi - for kommunens engasjement i aksjeselskaper. På basis av de reguleringer og rammer som her er fastsatt, legger rådmannen innen 30. juni hvert år fram en Eiermelding til politisk behandling. Først og fremst gjelder den for de selskaper som kommunen har gått inn i egenskap av rollen samfunnsbygger/samfunnsutvikler og/eller næringsutvikler, og mer unntaksvis på grunnlag av funksjonen som forvaltningsorgan, tjenesteyter eller planmyndighet.

Som ledd i sin behandling av eierskapsmeldingen, vil kommunestyret vurdere hvilke selskaper som er omfattet av den og om de til enhver tid kvalifiserer til et fortsatt kommunalt eierskap. Hvis så ikke er tilfelle, skal Rakkestad kommune selge seg ut, eller avvikle eierskapet på annen måte.

For eierskap som ikke faller inn under punkt 3 i styringsdokumentet (Hvilke selskaper er omfattet), skal kommunestyret to ganger pr. valgperiode evaluere sitt engasjement. Første gang er i 2009.

De vurderinger som ifølge eierskapsstrategidokumentet skal gjøres hvert år (ved behandlingen av eierskapsmeldingen) er:

1 - Gjennomgang av vedtekter - spesielt at selskapenes formål er i samsvar med kommunens forutsetninger for eierskapet - jf. punktet "Formål" i styringsdokumentet.

2 - Organiseringen av selskapene.

3 - At selskapenes virksomhet - ifølge årsmeldingen/årerapporten, årsplaner og langtidspaner - bidrar til å realisere kommunens målsetting med eierskapet.

I sammenheng med disse vurderingene kan Rakkestad kommune hente inn en rapport fra kommunalt nominerte styrerepresentanter.

4 - Resultatvurderinger, Brutto formuessituasjon og netto formuessituasjon (Brutto formue fratrukket gjeld),

5 - Risikobetraktninger knyttet til eierskapet i og driften og utviklingen av selskapet.

6 - Utbyttepolitikk og -krav.

7 - Eierkontroll/eiersituasjon - minoritetseier, majoritetseier og negativt flertall.

Kritiske eierposisjoner:

< 10 prosent – Eier(e) med totalt < 10 prosent eierskap kan bli innløst av dominerende

eier (90 prosent eierskap).

- *33 prosent – Negativt flertall (Kan sperre for vedtektsendringer).*
- < *50 prosent – Minoritetseier (Ikke eierkontroll i selskapet).*
- *50 prosent – Majoritetseier (Eierkontroll i selskapet).*
- *67 prosent – Positivt flertall (Kan beslutte vedtektsendringer ensidig).*
- *90 prosent – Dominerende eier (Kan løse inn eier(e) med totalt < 10 prosent eierskap).*

Med en eierskapsvurdering og –oppfølging som det nå blir lagt opp til, mener eiendoms- og eiendelsprosjektet at Rakkestad kommune oppnår:

- A – En mer bevisst/gjennomtenkt strategi for sine eierskap i aksjeselskaper,*
- B – At det kontinuerlig blir fulgt opp at selskapene oppfyller sine formål,*
- C – At organiseringen samsvarer med eiernes preferanser,*
- D – At virksomheten i relasjon til så vel årsrapporter/årsmeldinger og planer er i pakt med målsettingene,*
- E – At risiko, resultat og formuessituasjonen er forsvarlig og under kontroll,*
- F – At avkastning på investeringer er i overensstemmelse med forventninger og krav,*
- G – At kommunen har en tilfredsstillende/adekvat eierkontroll i det enkelte selskap.*

Strategidokumentet slår også fast at ordfører eller varaordfører er kommunal representant i eierorganet/generalforsamlingen i selskaper som er omfattet av opplegget – hvilket – i tillegg til den formelle behandlingen av eierskapsmeldingen – vil være en ytterligere sikkerhet for at kommunens flertallsynspunkter blir brakt fram til og forhåpentlig tatt hensyn til i de ulike bedriftene.

Det har nok i overveiende grad vært tilfelle også hittil, men nå blir det på en helt annen måte institusjonalisert/forankret.

Etter hvert som prosessene med/rundt eierskapsmeldinger (basert på eierskapsdokumentet) trer i kraft i 2009, vil Rakkestad kommune ha et instrument for eierstyring, eierdrift og eieroppfølging som er funksjonsdyktig og tilpasset behovene.

I utkastet til styringsdokument – jf. reglementet (vedlegget) fokuserer eiendoms- og eiendelsprosjektet videre på kompetanse, kjønnsrepresentasjon, godtgjørelser og styreforsikring ut fra så vel en bedriftsindividuell som en samfunnsmessig synsvinkel. Disse bestemmelsene blir sett på som å være i god samsvar med de behov Rakkestad kommune har på feltet.

Avslutning

Eiendoms- og eiendelsprosjektet fikk en forespørsel fra formannskapet om å levere "*Eierskap og eierskapsdisposisjoner*" som sitt første delprosjekt . Det blir nå gjort i form av et utkast til styringsdokument for oppgaveområdet – som igjen vil være rammen/premissen omkring eierskapsmeldingen som skal legges fram for kommunestyret hvert år innen 30. juni.

Opplegget er avstemt i forhold til det behov Rakkestad kommune har for styring, drift og oppfølging av sine aksjeselskaper, og vil – forutsatt at det blir tilstrekkelig fulgt opp av politisk og administrative ledelse – gi det verktøyet som trengs for en forsvarlig og god forvaltning og kontroll av ressursene på området.

Eiendoms- og eiendelsprosjektet anbefaler kommunestyret å vedta utkast til eierskapsstrategi slik det er framlagt.

Innstillingen er enstemmig.

Rakkestad, 23. juni 2008,

Villy Tjerbo (s),
Leder

Dagfinn Sørtorp (s),

John Thune (s),

Vidar Storeheier (s),

Øyvind Furuheim (s),

Hanne B Fladstad (s),

Alf Thode Skog (s),
Prosjektleder.

Vedlegg.

Årsregnskap for 2012

**RAKKESTAD FLYPLASS AS
1890 RAKKESTAD**

Innhold

Resultatregnskap

Balanse

Noter

Årsberetning

Revisjonsberetning

Resultatregnskap for 2012

RAKKESTAD FLYPLASS AS

	Note	2012	2011
Annen driftsinntekt		284 040	231 660
Sum driftsinntekter		284 040	231 660
Avskrivning på varige driftsm. og immatr. eiendeler	2	(75 000)	(73 000)
Annen driftskostnad	6	(201 918)	(254 862)
Sum driftskostnader		(276 918)	(327 862)
Driftsresultat		7 122	(96 202)
Annen renteinntekt		251	210
Sum finansinntekter		251	210
Annen finanskostnad		(17 323)	(19 211)
Sum finanskostnader		(17 323)	(19 211)
Netto finans		(17 072)	(19 001)
Ordinært resultat før skattekostnad		(9 950)	(115 203)
Ordinært resultat		(9 950)	(115 203)
Arsresultat	4	(9 950)	(115 203)
Overføringer			
Udekket tap		(9 950)	(115 203)
Sum	4	(9 950)	(115 203)

Balanse pr. 31. desember 2012
RAKKESTAD FLYPLASS AS

	Note	2012	2011
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	2	3 735 000	3 810 000
Sum varige driftsmidler		3 735 000	3 810 000
Sum anleggsmidler		3 735 000	3 810 000
Omløpsmidler			
Fordringer			
Kundefordringer	1	38 375	29 575
Sum fordringer		38 375	29 575
Bankinnskudd, kontanter og lignende		139 000	107 316
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende		139 000	107 316
Sum omløpsmidler		177 375	136 891
Sum eiendeler		3 912 375	3 946 891

Balanse pr. 31. desember 2012
RAKKESTAD FLYPLASS AS

	Note	2012	2011
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Innskutt egenkapital			
Aksjekapital (442 aksjer a kr.10000,00)	3,4	4 420 000	4 420 000
Sum Innskutt egenkapital		4 420 000	4 420 000
Opptjent egenkapital			
Udekket tap	4	(954 105)	(944 155)
Sum opptjent egenkapital		(954 105)	(944 155)
Sum egenkapital	4	3 465 895	3 475 845
Gjeld			
Annen langsiktig gjeld			
Øvrig langsiktig gjeld	5	443 080	462 235
Sum annen langsiktig gjeld		443 080	462 235
Sum langsiktig gjeld		443 080	462 235
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		0	3 169
Skyldige offentlige avgifter		3 400	5 642
Sum kortsiktig gjeld		3 400	8 811
Sum gjeld		446 480	471 046
Sum egenkapital og gjeld		3 912 375	3 946 891

RAKKESTAD, 22.01.2013
 RAKKESTAD FLYPLASS AS

Kjell Vidar Storeheier
 Styreleder

Øivind Andreas Furuheim
 Styremedlem

Svein Iver Gjøby
 Styremedlem

Thor Egil Larsen
 Styremedlem / Daglig leder

Stian D. Kuulltorp
 Styremedlem

Rakkestad Flyplass AS - org.nr. 977 223 415

Noter til årsregnskapet for 2012

Note 1 - Regnskapsprinsipper og eventuelle virkninger av prinsippendringer

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk for små foretak. Det er ikke foretatt endringer av vurderingsprinsipper i forhold til tidligere år. Følgende regnskapsprinsipper er anvendt:

- fordringer er vurdert til pålydende.

Selskapet har som følge av *midlertidige forskjeller* pr 31.12.2012 en utsatt skattefordel på kr. 249.140,-. Som følge av regnskapslovens valgmulighet for små foretak, er den utsatte skattefordelen ikke balanseført som eiendel - med tilsvarende økning av selskapets egenkapital.

Note 2 - Anleggsmidler	Flyplassanlegg	Tomt
Anskaffelseskost 01.01.2012	3.659.081	1.000.000
Tilgang	0	0
Avgang	0	0
Anskaffelseskost 31.12.2012	<u>3.659.081</u>	<u>1.000.000</u>
Akkumulerte avskrivninger 31.12.2012	<u>924.081</u>	<u>0</u>
Balanseført verdi pr. 31.12.2012	2.735.000	1.000.000
Årets regnskapsmessige avskrivninger	75.000	

Flyplassanlegget avskrives regnskapsmessig nøkternt med den begrunnelse at anleggets bokførte verdi er såpass lavt ansatt i forhold til opprinnelig kostpris, og har med nåværende nedskrivningstakt en gjenværende levetid på 50 år.

Note 3 - Antall aksjer, aksjeeiere m.v.

Selskapets største aksjonær er;

Rakkestad Kommune	286 aksjer, pålydende kr. 10.000,-	64,7 %
Norrønafly Rakkestad AS	100 aksjer, pålydende kr. 10.000,-	22,6 %
Østfold Energi AS	20 aksjer, pålydende kr. 10.000,-	4,5 %
Marker Sparebank	10 aksjer, pålydende kr. 10.000,-	2,3 %
Sparebanken Nor	10 aksjer, pålydende kr. 10.000,-	2,3 %
Aircraft Engineering	5 aksjer, pålydende kr. 10.000,-	1,1 %
Andre aksjonærer	11 aksjer, pålydende kr. 10.000,-	2,5 %

Alle aksjene har i henhold til selskapets vedtekter stemmerett.

Note 4 - Egenkapital

Selskapets egenkapital viser følgende:

	<i>Aksjekapital</i>	<i>Annen egenkapital</i>	<i>Sum</i>
EK pr. 01.01.12.	4.420.000	(944.155)	3.475.845
Årets resultat	0	(9.950)	(9.950)
EK pr. 31.12.2012	<u>4.420.000</u>	<u>(954.105)</u>	<u>3.465.895</u>

Note 5 - Langsiktig gjeld

Selskapet har en langsiktig gjeld til Rakkestad kommune og Norrønafly Rakkestad AS på til sammen kr. 443.080,-.

Lånene er gitt med 20 år avdradstid, og av den totale gjelden så har ca. kr. 350.000,- lenger forfallstid enn de fem nærmeste årene.

Note 6 - Annen Driftskostnad

Det er kostnadsført revisjonshonorar med kr. 8.000,-, samt bistand kr. 8.400,-

**Noter Midlertidige forskjeller
RAKKESTAD FLYPLASS AS**

**Note 1 - vedlegg
Midlertidige forskjeller
og grunnlagene for utsatt skatt / utsatt skattefordel 31.12. 2012**

Midlertidige forskjeller knyttet til:	1.1.12	31.12.12	Endring
Anleggsmidler	150 000	229 400	(79 400)
Skattem. fremførbart underskudd	(1 029 835)	(1 119 185)	89 350
Netto forskjeller	(879 835)	(889 785)	9 950
Skattereduserende forskjeller som ikke kan utlignes	879 835	889 785	(9 950)
Sum midlertidige forskjeller	0	0	0
Utsatt skattefordel 31.12.12. basert på 28%	0	0	0

Ut fra forsiktighetshensyn balanseføres ikke utsatt skattefordel på kr. -249 140 pr. 31.12.

**Årets skattekostnad og spesifikasjon over forskjellen mellom
det regnskapsmessige resultat før skattekostnad og årets skattegrunnlag.**

Ordinært resultat før skattekostnad		(9 950)
Permanente forskjeller:		
+/- Permanente forskjeller		0
Midlertidige forskjeller:		
+/- Årets endring i midlertidige forskjeller		(79 400)
Sum årets skattegrunnlag		<u>0</u>
Betalbar inntektsskatt for selskapet basert på 28 %		0
Sum	0 <	<u>0</u>
Sum betalbar skatt i balansen	<u>0</u>	
Sum skattekostnad i resultatregnskapet		<u>0</u>

Rakkestad Flyplass AS - org.nr. 977 223 415

**Styrets årsberetning
for 2012**

Virksomhetens art og beliggenhet

Selskapet anla i 1997 en flyplass i Rakkestad Kommune med tanke på å fremme distriktets næringsmessige interesser.

Flyplassen var videre tiltenkt som en løsning for småflyaktivitet på Østlandet etter at Fornebu ble stengt for all luftfartsvirksomhet.

Fortsatt drift

Aktiviteten på flyplassen er stabil, hvor blant annet det i tilknytning til flyplassen er oppført en hangar som "huser" en større aktør innen for seismikk - og serviceytelser i tillegg til de tidligere etablerte virksomheter.

Det ble i 2009 en anlagt en forlengelse rullebanen, og har gitt anlegget en større funksjonalitet og enklere driftssituasjon da landingsbanen nå kan ta ned større flytyper enn tidligere - med dertil større aktivitet og inntjening.

Selskapet har etter styrets syn en tilfredsstillende egenkapitalsituasjon som sikrer den videre drift. Styret ser positivt på den videre drift, og spesielt med tanke på at man har en leieavtale og avtaler som betjener flyplassen på en rasjonell og kostnadseffektiv måte.

Regnskapet er også satt opp under forutsetning av fortsatt drift.

Arbeidsmiljø

Selskapet har ingen ansatte

Ytre miljø

Selskapet driver ikke virksomhet som forurensar det ytre miljø.

Økonomisk stilling m.v.

Årets resultat viser et underskudd på kr. 9.950,-, og den akkumulerte underbalansen beløper seg til kr. 954.105,-. Selskapets egenkapital utgjør 88 % av totalkapitalen

Styret kjenner ikke til noen forhold av betydning for å bedømme selskapets stilling og resultat som ikke fremgår av resultatregnskapet og balansen.

Det har heller ikke inntrådt forhold etter regnskapsårets slutt som etter styrets vurdering har betydning for bedømmelsen av selskapets stilling.

Rakkestad, 24.01.2013

Kjell V. Storeheier Styreleder	Øivind A.Furuheim Styremedlem	Svein I. Gjøby Styremedlem	Stian Kulltorp Styremedlem	Thor-Egil Larsen Styremedlem/DL
-----------------------------------	----------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	------------------------------------

Ernst & Young AS
v/Rolf Kristian Arnesen

I forbindelse med Deres revisjon av vårt årsregnskap for 2011 har De bedt oss bekrefte om vi har kjennskap til noen vesentlige forhold angående punktene nevnt nedenfor. Vi er, sammen med selskapets styre, ansvarlig for at årsregnskapet avlegges i henhold til gjeldende lovregler og god regnskapskikk.

Basert på den kunnskapen vi har bekrefter vi følgende forhold:

1. Årsregnskapet gir et uttrykk for selskapets økonomiske stilling pr. 31. desember 2012 og 2011 og for resultatet og kontantstrømmene i de enkelte regnskapsårene i overensstemmelse med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapskikk i Norge. Forutsetningen for fortsatt drift er til stede.
2. Selskapet hadde pr. ovennevnte dato:
  - a) full og ubeskåret eiendomsrett til alle balanseførte eiendeler. Det er ikke knyttet heftelser eller pantsøttelser til eiendelene utover det som fremgår av årsregnskapet
  - b) ingen vesentlige omløpsmidler som er balanseført til en verdi over virkelig verdi (f.eks. usikre fordringer, ukurant varelager)
  - c) ingen vesentlige anleggsmidler som er balanseført til en verdi over virkelig verdi, uten at det er gitt tilfredsstillende noteopplysninger
  - d) ingen vesentlige eiendeler som ikke er balanseført
  - e) ingen vesentlig gjeld som ikke er balanseført.
3. Så langt det kreves etter regnskapslovens §§ 7-44 og 7-45 gir regnskapet med noter fullstendige opplysninger om alle inngåtte avtaler med administrerende direktør, styreleder, øvrige styremedlemmer og andre ledende ansatte om godtgjørelse, samt alle lån og/eller sikkerhetsstillelser gitt til styremedlemmer, aksjonærer eller ansatte.
4. Selskapet er ikke involvert i avsluttede, løpende eller ventede rettssaker som har medført eller vil kunne medføre mulig økonomisk ansvar. Selskapet har ingen latente gjeldsforpliktelser (herunder pensjonsforpliktelser) utover det som fremgår av årsregnskapet pr. 31. desember 2012.
5. Vi er ansvarlig for implementering og drift av regnskaps- og intern kontroll-systemer som er utformet for å forhindre og avdekke misligheter og feil.
6. Vi har gitt revisor opplysning om
  - a) alle viktige fakta vedrørende eventuelle misligheter eller mistanker om misligheter som ledelsen er kjent med og som kan ha påvirket foretaket; og
  - b) resultatene av våre vurderinger av risikoen for at regnskapet kan inneholde vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter.

7. Regnskapet inneholder all relevant informasjon, og De er gjort kjent med alle forhold vedrørende:
- transaksjoner, vederlagsfrie overføringer og avtaler med nærstående parter
  - transaksjoner, vederlagsfrie overføringer og andre særlige avtaler utover ordinære kompensasjonsavtaler med ansatte (som ikke defineres som nærstående parter), hvor det er avtalt rabatter og/eller betalingsbetingelser som avviker fra antatt markedsverdi.
8. Alle foretatte forretningstransaksjoner er registrert i selskapets bøker, og vi har etter vår oppfatning oppfylt vår plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge. Alt regnskapsmaterieil er gjort tilgjengelig for Dem, og så vidt vi vet er ikke noe relevant informasjon tilbakeholdt for Dem.
9. Selskapet har overholdt de lover, regler og pålegg som vedrører selskapets virksomhet (herunder skatte- og avgiftsbestemmelser, valutabestemmelser, prisforskrifter osv.)
10. Det har ikke inntruffet noe forhold eller vært foretatt transaksjoner etter balansedagen frem til dags dato av betydning for årsregnskapet uten at dette er tilfredsstillende opplyst i årsregnskapet/ årsberetningen.
11. Vi har ingen planer som innebærer endring av selskapets virksomhet eller som for øvrig kan ha vesentlig betydning for bedømmelsen av selskapets stilling eller for de regnskapsmessige verdier eller klassifiseringer utover hva som fremgår av årsberetningen og årsregnskapet.

Rakkestad, 24. januar 2013.

Rakkestad Flyplass AS

Kjell V. Storeheier
Styreformann

Stian D. Kulltorp
Styremedlem

Thor Egil Larsen
Styremedlem / Daglig Leder

Øivind A. Furuheim
Styremedlem

Svein I. Gjøby
Styremedlem

EIERSKAPSMELDING - RAKKESTAD FLYPLASS AS

Grunnlag:

Rakkestad kommunestyre vedtok for fem år siden en «Eierskapsstrategi» - for i hovedtrekk aksjeselskaper som kommunen har eierinteresser i. Om grunnlaget for «Eierskapsstrategi», heter det i kommunestyresak nr. 50/08:

Rakkestad kommunes utfordringer i forhold til eierskap i private rettssubjekter, knytter seg først og fremst til aksjeselskaper. Det finnes også enkelte stiftelser (legater) og interkommunale selskaper hvor problemstillingen oppstår, men de er av en slik karakter at de ikke er aktuelle for vårt formål.

Eierskapsstrategi kan derfor konsentreres om aksjeselskaper.

Eiendoms- og eiendelsprosjektet har i stor utstrekning benyttet KS Eierforum «Anbefaling om eierskap, selskapsledelse og kontroll av kommunalt/fylkeskommunalt eide selskaper og foretak» som grunnlag for sine utredninger og anbefalinger i denne rapporten.

Det blir lagt opp til at kommunestyret prinsipielt fastsetter et styringsdokument – en eierskapsstrategi – for kommunens engasjement i aksjeselskaper. På basis av de reguleringer og rammer som her er fastsatt, legger rådmannen innen 30. juni hvert år fram en Eiermelding til politisk behandling. Først og fremst gjelder den for de selskaper som kommunen har gått inn i egenskap av rollen som samfunnsbygger/samfunnsutvikler og/eller næringsutvikler, og mer unntaksvis på grunnlag av funksjonen som forvaltningsorgan, tjenesteyter eller planmyndighet.

For eierskap som ikke faller inn under punkt 3 i styringsdokumentet (Hvilke selskaper er omfattet), skal kommunen to ganger pr. valgperiode evaluere sitt engasjement. Første gang er i 2009.

De vurderinger som ifølge eierskapsdokumentet skal gjøres hvert år (ved behandlingen av eierskapsmeldingen) er:

- 1- Gjennomgang av vedtekter – spesielt at selskapenes formål er i samsvar med kommunens forutsetninger for eierskapet – jf. Punktet «Formål» i styringsdokumentet.*
- 2- Organiseringen av selskapene.*
- 3- At selskapenes virksomhet – ifølge årsmeldingen/årsrapporten, årsplaner og langtidspaner – bidrar til å realisere kommunens målsetting med eierskapet.*

I sammenheng med disse vurderingene, kan Rakkestad kommune hente inn en rapport fra kommunalt nominerte styremedlemmer.

4- *Resultatvurderinger.*

Brutto formuessituasjon og netto formuessituasjon (Brutto formue fratrukket gjeld).

5- *Risikobetraktninger knyttet til eierskapet i og driften og utviklingen av selskapet.*

6- *Utbyttepolitikk og –krav.*

7- *Eierkontroll/eiersituasjon – minoritetseier, majoritetseier og negativt flertall.*

Kritiske eierposisjoner:

- < 10 prosent – Eier(e) med totalt < 10 prosent eierskap kan bli innløst av dominerende eier (90 prosent) eierskap.*
- 33 prosent – Negativt flertall (Kan sperre for vedtektsendringer).*
- < 50 prosent – Majoritetseier (Eierkontroll i selskapet).*
- 67 prosent – Positivt flertall (Kan beslutte vedtektsendringer ensidig).*
- 90 prosent – Dominerende eier (Kan løse inn eiere med totalt < 10 prosent eierskap). Gjelder børsnoterte selskaper.*

Med en eierskapsvurdering og –oppfølging som det nå blir lagt opp til, mener eiendoms- og eiendelsprosjektet at Rakkestad kommune oppnår:

- A- En mer bevisst/gjennomtenkt strategi for sine eierskap i aksjeselskaper.*
- B- At det kontinuerlig blir fulgt opp at selskapene oppfyller sine formål.*
- C- At organiseringen samsvarer med eiernes preferanser.*
- D- At virksomheten i relasjon til så vel årsrapporter/årsmeldinger og planer er i pakt med målsettingene.*
- E- At risiko, resultat og formuessituasjon er forsvarlig og under kontroll.*
- F- At avkastning på investeringer er i overensstemmelse med forventninger og krav.*
- G- At kommunen har tilfredsstillende/adekvat eierkontroll i det enkelte selskap.*

Gjennomgang av vedtekter – særlig at selskapenes formål er i samsvar med kommunens forutsetninger for eierskapet – jf. Punktet «Formål» i styringsdokumentet:

Om «Formål» heter det i styringsdokumentet:

Rakkestad kommunes formål er å være forvaltningsorgan, tjenesteyter, planmyndighet, samfunnsbygger/samfunnsutvikler og næringsutvikler på sine områder i lokalsamfunnet.

Aksjeselskap er et virkemiddel for Rakkestad kommune i sin oppgaveløsning.

Rakkestad kommune gjør i tidsrommet 1. april – 30. juni hvert år vurderinger og beslutninger om eierskap i de selskaper som går fram av punkt 3 – «Hvilke selskaper er omfattet» - etter følgende dimensjoner:

Forvaltningsorgan,

Tjenesteyter,

Planmyndighet,

Samfunnsbygger/samfunnsutvikler,

Næringsutvikler.

Vurderinger etter de samme dimensjoner gjøres ved investeringer i nye selskaper.

Rakkestad kommune kan ikke være eier av og/eller investere i aksjeselskaper, uten at det er særskilt begrunnet i samfunnsbygger-/samfunnsutvikler- og/eller næringsutviklerrollen. Hvis Rakkestad kommune skal engasjere seg i aksjeselskaper på basis av rollen som forvaltningsorgan, tjenesteyter eller planmyndighet, skal det være særskilt begrunnet.

Hvis eierskapet ikke faller inn under ett eller flere av punktene som nevnt i forrige avsnitt, skal det avvikes eller ikke etableres.

Rakkestad Flyplass AS' vedtekter sier om selskapets formål:

Selskapets formål er å planlegge, finansiere, anlegge og drive flyplass i Rakkestad. Videre drive virksomhet som derved står i forbindelse eller som på annen måte fremmer distriktets næringsmessige interesse. Selskapet kan også ved aksjeinnskudd eller på annen måte delta i annen lignende virksomhet.

Rådmannen vurderer at paragrafen er i samsvar med «Formål» ovenfor – jf. styringsdokumentet. Dog vises til framstillingen nedenfor.

Organiseringen av selskapet:

Rakkestad kommune eier 64,7 prosent av Rakkestad Flyplass AS. Andre aksjonærer er:

<i>Norrønafly Rakkestad AS,</i>	<i>22,6 prosent,</i>
<i>Østfold Energi AS,</i>	<i>4,5 prosent,</i>
<i>Marker sparebank,</i>	<i>2,3 prosent,</i>
<i>DnB Bank ASA,</i>	<i>2,3 prosent,</i>
<i>Aircraft Engineering AS,</i>	<i>1,1 prosent,</i>
<i>Mindre aksjonærer,</i>	<i>2,5 prosent.</i>

Rakkestad Flyplass AS' styre er i 2012 – 2013:

Kjell V. Storeheier, styrets leder,

Øyvind A. Furuheim, styremedlem,

Svein I. Gjølby, styremedlem,

Stian Kultorp, styremedlem,

Thor-Egil Larsen, styremedlem.

Thor Egil Larsen er også engasjert som daglig leder av Rakkestad Flyplass AS.

Rakkestad Flyplass AS har ikke eget ansatt personell, men blir drevet av Norrønafly Rakkestad AS på oppdrag av Rakkestad Flyplass AS. Det er et mellomværende som går omtrent i økonomisk balanse for selskapene hvert år.

Driftsmodellen ble i sin tid utviklet for å holde flyplassen åpen og i gang.

Rakkestad Flyplass er bygget som en flyplass for « ikke allmenn bruk». Den etablerer et tilbud for småflyaktiviteten på Østlandet – som mistet sin base da staten la ned Fornebu Lufthavn i 1997. Av ulike grunner ble ikke utviklingen som forventet, og drifts- og ressursgrunnlaget for Rakkestad Flyplass har av den grunn blitt langt svakere enn forutsatt.

Staten ytet et tilskudd på 8 millioner kroner til investeringen i Rakkestad Flyplass.

Aktiviteten på flyplassen er «på de nye premissene» stabil.

For fire – fem år siden ble rullebanen forlenget med ca. 400 meter – i den hensikt å forbedre funksjonaliteten og styrke driftssituasjonen ved anlegget som en helhet. Større fly kan nå tas ned, og det kan øke aktivitet og inntjeningspotensial.

En hangar er oppført på det nærliggende næringsområdet. Den «huser» en større aktør innen seismikk og andre servicetyelser.

Rakkestad Flyplass AS går likevel knapt nok rundt økonomisk, og risikerer å bli stengt hvis ikke nytt fast dekke legges på flystripen i 2013. Selskapet makter selv ikke å finansiere investeringen – noe som resulterte i at det søkte om kommunalt tilskudd på 3 millioner kroner til prosjektet. Dette ble avslått av kommunestyret for kort tid siden.

Senere i vår behandler kommunen saken på nytt på andre forutsetninger.

Rakkestad Flyplass AS' fremste utfordring i øyeblikket er å vedlikeholde og fornye flyplassanlegget i tilstrekkelig grad.

Ifølge selskapsledelsen er inntekspotensialet (landingsavgifter) så godt som fullt utnyttet. Det er ikke særlig mer å hente ut på dette området.

Rakkestad Flyplass AS omsetter for kr. 250 000 – kr. 300 000 hvert år. I fjor hadde det et underskudd på knappe kr. 10 000.

Rakkestad kommune forventer ikke utbytte av sin kapitalplassering i Rakkestad Flyplass AS.

Egenkapitalsituasjonen er for så vidt tilfredsstillende. Som nevnt er utfordringen at driften av anlegget ikke går rundt. Det er over tid ikke holdbart.

At selskapets virksomhet – ifølge årsmeldingen/årsrapporten, årsplaner og langtidsplaner – bidrar til å realisere kommunens målsetting med eierskapet.

I sammenheng med disse vurderingene, kan Rakkestad kommune hente inn en rapport fra kommunalt nominerte – og derav valgte – styrerepresentanter:

Rakkestad Flyplass AS sin virksomhet er todimensjonal. På den ene side er den et tilbud for småflyaktivitet og luftsport og på den annen side er den en del av en næringsmessig infrastruktur i kommunen. Rådmannen vurderer sånn sett at et stort kommunalt eierskap i bedriften er godt begrunnet.

Samtidig mener rådmannen at drift av Rakkestad Flyplass AS i sin helhet bør være finansiert av brukere/bruk av anlegget. Det innebærer også at selskapet på egen hånd skaffer seg de ressursene som det trenger for fornyelser og andre investeringer i sin virksomhet. Rakkestad Flyplass tjener i hovedsak private næringsaktører, og disse brukerne bør betale det som det koster å holde fasilitetene i orden.

Rådmannen vurderer at Rakkestad Flyplass AS straks må legge et forretnings-/næringsmessig grunnlag for sin drift. Det skjer trolig bare ved at næringsaktørene – Norrønafly Rakkestad AS og Blom Geometrics AS først og fremst – svarer kostnadene (betaler reelle landingsavgifter) av tilbudet. Hvis det ikke blir utfallet, makter ikke, eller vil ikke, kommunen på et eller annet tidspunkt skyte inn mer kapital i selskapet.

Resultatvurderinger

Formuessituasjon – brutto så vel som netto formuessituasjon:

Rakkestad Flyplass AS går ikke rundt økonomisk. Inntektene dekker ikke kostnadene.

Egenkapitalsituasjonen er tilfredsstillende – ca. 88 prosent egenkapitaldekning – men siden driften startet opp i 1998 – 1999 er det akkumulerte underskuddet kr. 954 105.

I det aktuelle tidsrom (1998 – 2012) er egenkapitalen redusert fra kr. 4 420 000 til kr. 3 465 896.

Dette er over tid ikke en holdbar situasjon. Rakkestad Flyplass AS makter ikke å vedlikeholde og fornye anlegget i tilstrekkelig grad.

Rådmannen legger for sin del ikke skjul på at Rakkestad Flyplass AS' styre og daglige ledelse har en vanskelig og langt på vei umulig oppgave med å holde sin aktivitet i gang på vanlige økonomiske vilkår. Hvis det de facto ikke lar seg gjøre, bør Rakkestad kommune rimelig fort (som hovedeier) ta stilling om tiltaket skal videreføres. Innskudd av kapital til investeringer hvert tredje – femte år er en ting, men mer sårbart og alvorlig er at driften av selskapet helt og fullt avhenger av Norrønafly Rakkestad AS. Hvor stabilt det er på noe sikt, er et temmelig åpent spørsmål.

Momenter som nevnt ovenfor, hører hjemme i de vurderinger som kommunen må gjøre.

Rekruttering til styret:

Rakkestad kommunes eierskap i Rakkestad Flyplass AS er i første rekke motivert av samfunnsbygger-/samfunnsutvikler- og næringsutviklerrollen. I det perspektivet, bør styremedlemmer rekrutteres både fra kommunens folkevalgte rekker og fra det lokale næringslivet. Det kan vektes noenlunde i forholdet 50 : 50.

Rakkestad formannskap bør etablere en komite (tre medlemmer) – som grundig forbereder valg av kommunale styremedlemmer til Rakkestad Flyplass AS for generalforsamlingen.

Ordføreren bør lede dette organet.

Dialog Rakkestad kommune – Rakkestad Flyplass AS:

Rakkestad kommune og Rakkestad Flyplass AS har ingen formell dialogarena. Rådmannen ser heller ikke noe stort behov for det. Selskapet er ikke større enn at «sak til sak instituttet» fungerer fullt ut tilfredsstillende.

Eierskapsstrategi - Delrapport nr. 1

Innledende

I møte 31.10.07 - sak nr. 58/07 - bestemte formannskapet å etablere et prosjekt, for å vurdere kommunens eiendoms- og eiendelsmasse og legge fram forslag til kommunestyret om tiltak (salg m.m.) knyttet til ulike aktiva. Til å lede prosjektet ble denne styringsgruppen oppnevnt:

Villy Tjerbo, leder,
Dagfinn Sørtorp,
John Thune,
Øyvind Furuheim,
Hanne Bull Fladstad,
Vidar Storeheier (Innvalgt først i et senere formannskapsmøte),

Rådmannen ivaretar prosjektlederrollen.

Mandat

Om mandat for utredningen heter det i saksframlegget (formannskapssak nr. 58/07) blant annet:

Rakkestad kommune bør fra tid til annen på mer generelt grunnlag gjennomgå også sin eiendoms- og eiendelsmasse. Et betydelig element i forvaltningsvirksomheten er å se på eierskap til aktiva - hvilke ressurser som er bundet opp i dem, hvilke inntekter de gir og hvilke kostnader de genererer. I tillegg inngår i sånne prosesser å vurdere alternativ ressursanvendelse - idet det økonomisk og/eller på annen måte kan skape bedre resultater for kommunen.

Formannskapet sluttet seg enstemmig til disse vurderingene.

Målsetting

Rakkestad kommune har i 2002 - 2007 investert til sammen ca. 250 millioner kroner i blant annet skolebygg, sykehjem, omsorgsboliger og kommunaltekniske anlegg. Den største delen er finansiert av låneopptak, noe som gjør at den langsiktige gjelden var på hele 441,6 millioner kroner pr. 31.12.07. Netto lånegjeld utgjorde da kr. 50 296 pr. innbygger eller 212 prosent av brutto driftsinntekter. Det er høyest blant kommunene i Østfold, og det er heller ikke langt unna landstoppen.

Avdrag og renter av låneforpliktelsene belaster etter hvert driften tungt, og begrenser som sådan den kommunale handlefriheten sterkt i 2008 - 2011. Den økonomiske balansen er anstrengt og sårbar, og utsatt overfor all utgiftsvekst og/eller inntektssvikt.

Rakkestad kommune fokuserte i 2002 - 2007 primært på nye tiltak. Den kommende planperiode innebærer i så måte et epokeskifte - ved at utfordringene vil være rettet mot å opprettholde og utvikle forvaltningsvirksomhet og tjenesteytelser, og å stabilisere eller aller helst nedbetale langsiktig gjeld.

Hvis denne strategien ikke lykkes, kan Rakkestad kommune etter hvert få merkbare økonomiske utfordringer.

I budsjett 2008 og økonomiplan 2008 - 2011 tas det skritt i den nevnte retningen. Blant annet

skal langsiktig gjeld nedbetales ordinært med *kr. 30 000 000*, i tillegg til at realisasjon av eiendommer og eiendeler skal frigjøre *kr. 10 000 000* til samme formål.

På den basis som nevnt ovenfor har eiendoms- og eiendelsprosjektet operasjonalisert målsettingen slik at Rakkestad kommune - som et resultat blant annet av prosjektets virksomhet – skal frigjøre ca. *kr. 10 000 000* til ekstraordinære gjeldsavdrag og ca *kr. 15 000 000* til ulike investeringsformål innen utgangen av 2011.

I tidsangivelsen inngår prosjektets virksomhet, saksforberedelse, vedtak og til slutt gjennomføring av tiltak.

Delprosjekter

Eiendels- og eiendomsprosjektet er tildelt en omfattende oppgave, og for lettere å kunne oppfylle målsettinger er prosjektet oppdelt i delprosjekter:

- 1 - *Arealer,*
- 2 - *Boliger,*
- 3 - *Andre bygningseiendommer,*
- 4 - *Eierskap- og eierskapsdisposisjoner,*
- 5 - *Andre momenter.*

Ifølge milepælsplanen vil selve prosjektperioden være avsluttet ca. 01.07.09.

Rakkestad kommune er deleier i Bankgården Rakkestad AS. For en tid tilbake kunngjorde selskapet oppstart av reguleringsplan på sin eiendom i Rakkestad sentrum. Den er historisk svært viktig for Rakkestadsamfunnet, og blant annet på det grunnlaget ble tiltaket møtt med mange spørsmål og betydelig skepsis i flere miljøer lokalt. Også Østfold fylkeskommune og fylkesmannen i Østfold manet til varsomhet med hensyn til utbygging og utnyttelse av området.

I Rakkestad kommune ble det videre reagert på at styrelederen spesielt og selskapet generelt, ikke hadde tatt spørsmålet om utvikling av eiendommen og virksomheten opp med kommunen som en egen sak. Foruten å være den største eieren, er Rakkestad kommune i tillegg planmyndighet i lokalsamfunnet.

Rakkestad kommune ønsker helt grunnleggende at dens nominerte styremedlemmer skal forelegge og innhente kommunes synspunkter på spørsmål som er aktuelle/på dagsordenen, og orientere om utvikling og status på disse sakene underveis i valgperioden.

Dette er grunnlaget for at formannskapet ville at eiendoms- og eiendelsprosjektet skulle legge fram "*Eierskap- og eierskapsdisposisjoner*" som første delrapport. Den skulle framlegges 1. april 2008.

Delrapport nr. 1 - Eierskap- og eierskapsdisposisjoner

Rakkestad kommunes utfordringer i forhold til eierskap i private rettssubjekter, knytter seg først og fremst til aksjeselskaper. Det finnes også enkelte stiftelser (legater) og interkommunale selskaper hvor problemstillingen oppstår, men de er av en slik karakter at de ikke er aktuelle for vårt formål.

En eierskapsstrategi kan derfor konsentreres om aksjeselskaper.

Eiendoms- og eiendelsprosjektet har i stor utstrekning benyttet KS Eierforum "Anbefaling om eierskap, selskapsledelse og kontroll av kommunalt/fylkeskommunalt eide selskaper og foretak" som grunnlag for sine utredninger og anbefalinger i denne rapporten.

Det blir lagt opp til at kommunestyret prinsipielt fastsetter et styringsdokument - en eierskapsstrategi - for kommunens engasjement i aksjeselskaper. På basis av de reguleringer og rammer som her er fastsatt, legger rådmannen innen 30. juni hvert år fram en eiermelding til politisk behandling. Først og fremst gjelder den for de selskaper som kommunen har gått inn i egenskap av rollen samfunnsbygger/samfunnsutvikler og/eller næringsutvikler, og mer unntaksvis på grunnlag av funksjonen som forvaltningsorgan, tjenesteyter eller planmyndighet.

Som ledd i sin behandling av eierskapsmeldingen, vil kommunestyret vurdere hvilke selskaper som er omfattet av den og om de til enhver tid kvalifiserer til et fortsatt kommunalt eierskap. Hvis så ikke er tilfelle, skal Rakkestad kommune selge seg ut, eller avvikle eierskapet på annen måte.

For eierskap som ikke faller inn under punkt 3 i styringsdokumentet (Hvilke selskaper er omfattet), skal kommunestyret to ganger pr. valgperiode evaluere sitt engasjement. Første gang er i 2009.

De vurderinger som ifølge eierskapsstrategidokumentet skal gjøres hvert år (ved behandlingen av eierskapsmeldingen) er:

1 - Gjennomgang av vedtekter - spesielt at selskapenes formål er i samsvar med kommunens forutsetninger for eierskapet - jf. punktet "Formål" i styringsdokumentet.

2 - Organiseringen av selskapene.

3 - At selskapenes virksomhet - ifølge årsmeldingen/årerapporten, årsplaner og langtidsplaner - bidrar til å realisere kommunens målsetting med eierskapet.

I sammenheng med disse vurderingene kan Rakkestad kommune hente inn en rapport fra kommunalt nominerte styrerepresentanter.

4 - Resultatvurderinger,

Brutto formuessituasjon og netto formuessituasjon (Brutto formue fratrukket gjeld),

5 - Risikobetraktninger knyttet til eierskapet i og driften og utviklingen av selskapet.

6 - Utbyttepolitikk og -krav.

7 - Eierkontroll/eiersituasjon - minoritetseier, majoritetseier og negativt flertall.

Kritiske eierposisjoner:

< 10 prosent – Eier(e) med totalt < 10 prosent eierskap kan bli innløst av dominerende

eier (90 prosent eierskap).

- *33 prosent – Negativt flertall (Kan sperre for vedtektsendringer).*
- < *50 prosent – Minoritetseier (Ikke eierkontroll i selskapet).*
- *50 prosent – Majoritetseier (Eierkontroll i selskapet).*
- *67 prosent – Positivt flertall (Kan beslutte vedtektsendringer ensidig).*
- *90 prosent – Dominerende eier (Kan løse inn eier(e) med totalt < 10 prosent eierskap).*

Med en eierskapsvurdering og –oppfølging som det nå blir lagt opp til, mener eiendoms- og eiendelsprosjektet at Rakkestad kommune oppnår:

A – En mer bevisst/gjennomtenkt strategi for sine eierskap i aksjeselskaper,

B – At det kontinuerlig blir fulgt opp at selskapene oppfyller sine formål,

C – At organiseringen samsvarer med eiernes preferanser,

D – At virksomheten i relasjon til så vel årsrapporter/årsmeldinger og planer er i pakt med målsettingene,

E – At risiko, resultat og formuessituasjonen er forsvarlig og under kontroll,

F – At avkastning på investeringer er i overensstemmelse med forventninger og krav,

G – At kommunen har en tilfredsstillende/adekvat eierkontroll i det enkelte selskap.

Strategidokumentet slår også fast at ordfører eller varaordfører er kommunal representant i eierorganet/generalforsamlingen i selskaper som er omfattet av opplegget – hvilket – i tillegg til den formelle behandlingen av eierskapsmeldingen – vil være en ytterligere sikkerhet for at kommunens flertallsynspunkter blir brakt fram til og forhåpentlig tatt hensyn til i de ulike bedriftene.

Det har nok i overveiende grad vært tilfelle også hittil, men nå blir det på en helt annen måte institusjonalisert/forankret.

Etter hvert som prosessene med/rundt eierskapsmeldinger (basert på eierskapsdokumentet) trer i kraft i 2009, vil Rakkestad kommune ha et instrument for eierstyring, eierdrift og eieroppfølging som er funksjonsdyktig og tilpasset behovene.

I utkastet til styringsdokument – jf. reglementet (vedlegget) fokuserer eiendoms- og eiendelsprosjektet videre på kompetanse, kjønnsrepresentasjon, godtgjørelser og styreforsikring ut fra så vel en bedriftsindividuell som en samfunnsmessig synsvinkel. Disse bestemmelsene blir sett på som å være i god samsvar med de behov Rakkestad kommune har på feltet.

Avslutning

Eiendoms- og eiendelsprosjektet fikk en forespørsel fra formannskapet om å levere "*Eierskap og eierskapsdisposisjoner*" som sitt første delprosjekt. Det blir nå gjort i form av et utkast til styringsdokument for oppgaveområdet – som igjen vil være rammen/premissen omkring eierskapsmeldingen som skal legges fram for kommunestyret hvert år innen 30. juni.

Opplegget er avstemt i forhold til det behov Rakkestad kommune har for styring, drift og oppfølging av sine aksjeselskaper, og vil – forutsatt at det blir tilstrekkelig fulgt opp av politisk og administrative ledelse – gi det verktøyet som trengs for en forsvarlig og god forvaltning og kontroll av ressursene på området.

Eiendoms- og eiendelsprosjektet anbefaler kommunestyret å vedta utkast til eierskapsstrategi slik det er framlagt.

Innstillingen er enstemmig.

Rakkestad, 23. juni 2008,

Villy Tjerbo (s),
Leder

Dagfinn Sørtorp (s),

John Thune (s),

Vidar Storeheier (s),

Øyvind Furuheim (s),

Hanne B Fladstad (s),

Alf Thode Skog (s),
Prosjektleder.

Vedlegg.